

ELŐSZÓ

Az Eszterházy Károly Egyetem Magyar Nyelvészeti Tanszékének periodikája évről évre számot ad a munkatársak tevékenységéről, friss kutatási eredményeiről. A több mint négy évtizede rendszeresen megjelenő kiadvány jelzi szakmai kapcsolataink alakulását is, hiszen számos, nem a tanszéken dolgozó, de közös pályázatokban, kutatásokban részt vevő nyelvész munkáinak is helyet ad.

Az idei, a tanszék működésének 70. évfordulóján megjelenő szám alkalmat teremt arra is, hogy az elmúlt évtizedek történetét röviden, összegzően áttekintsük. Az intézményben a kezdetektől, 1949-től működik a Magyar Nyelvészeti Tanszék. Megalapítója Papp István, a debreceni egyetem későbbi professzora volt. 1955-től Bakos József követte őt, majd 1979 és 1995 között Fekete Péter, 1995 és 2003 között Vargáné Raisz Rózsa, utána pedig egészen 2017-ig Zimányi Árpád vezette a tanszéket. 1997 és 2016 között szervesen a tanszékünk munkájához kapcsolódva Általános és Alkalmazott Nyelvészeti Tanszék is működött az intézményben, Budai László, majd Lőrincz Julianna, Eőry Vilma és Domonkosi Ágnes vezetésével.

A nyelvészeti tanszékek oktató-kutató munkája fokozatosan országos elismertséget ért el. 1990 és 2000 között – a Magyar Nyelvtudományi Társasággal és az Anyanyelvápolók Szövetségével közösen – kétévenként megrendeztük az országos anyanyelvoktatási napok rendezvénysorozatát. 1987 óta minden évben Egerben tartjuk a pedagógusjelöltek Nagy J. Béla országos, később Kárpát-medencei helyesírási versenyét, amelynek munkájához konferencia és szerkesztett kötet is kapcsolódik.

A Nyelv- és Irodalomtudományi Intézet keretén belül az irodalmárokkal közösen végzett folyamatos fejlesztőmunkánkknak köszönhetően 2004-ben – az akkreditációs eljárás eredményes lezárása után – megindulhatott az egyetemi szintű magyar szakos képzés, lexikológia, lexikográfia szakiránnyal. Az újabb átalakulás éve 2006, ekkortól a bolognai rendszerű oktatásra áttérve a hároméves magyar alapszakot indíthattuk meg. Folytatásaként 2008 szeptemberében a magyartanári mesterképzés levelező, 2009 szeptemberétől nappali formáját kezdhettük el, majd az osztatlan tanárképzés bevezetésével 2013-tól általános és középiskolai magyartanárokat is képzünk.

A tanszék munkája a magyartanárok képzésén kívül az intézmény számos más szakjára kiterjed. Nyelvi-kommunikációs órákat tartunk a Sporttudományi Intézet hallgatóinak, a kezdetektől részt veszünk a csecsemőgondozók képzésében, illetve az óvó- és tanítóképzésben és a gyógypedagógus-képzésben is. Emellett tanszékünk biztosítja az osztatlan tanárképzésben részt vevők számára az anyanyelvi kritériumokként kötelezően teljesítendő tanegységeket is.

Oktatóink közül többen folyamatosan részt vesznek országos bizottságok, kutatócsoportok munkájában. Munkatársaink közül többen tagjai a Miskolci

Akadémiai Bizottság nyelvtudományi szakbizottságának, valamint mi működ-tetjük a Magyar Nyelvtudományi Társaság Heves megyei csoportját.

A tanszék munkájában a kezdetektől kiemelt szerepe volt az oktatásra vonat-kozó nyelvészeti kérdéseknek, a korábbi anyanyelvoktatási hagyományokhoz is kapcsolódva 2009-ben megalakult a kutatócsoportunk, amely működésének első éveiben elsősorban tankönyvkutatással, tankönyvelemzésekkel foglalko-zott. 2017-ben egy megújulási folyamatnak részeként a csoport felvette a PeLI Oktatásnyelvészeti kutatócsoport nevet, az elnevezés mozaikszavába építve a *pedagógia* és a *lingvisztika* szavak kezdő szótagjait. 2018 novemberében pedig megrendeztük első országos jelentőségű oktatásnyelvészeti konferenciánkat is PeLiKon néven, több mint 80 előadó részvételével.

A periodika idei számában szereplő írások tematikája metszetet ad egyrészt a tanszék dolgozóinak, másrészt doktori és kutatási ösztöndíjasainknak a tevé-kenységéből, illetve a tanszékkel együttműködő más nyelvészek munkáiból is. A kötetben – korábban is érvényesülő hagyományt követve – munkatársaink angol nyelvű írásai is szerepelnek, illetve a tevékenységünkhöz kapcsolódó fris-sen megjelent könyvek ismertetései, bírálati is.

Domonkosi Ágnes